

STICHTING KIND EN VOEDING

Jaarplan 2023

STICHTING KIND EN VOEDING

Inleiding

Afgelopen jaar zijn we na de coronapandemie weer goed op gang gekomen. Daarnaast zijn een aantal belangrijke nieuwe initiatieven genomen om de doelgroep nog beter te benaderen. In onderstaande plannen voor 2023 zullen die initiatieven ook de nodige aandacht krijgen, met name ook tijdens de op 15 april te organiseren landelijke voorlichtersdag.

Voor één van de initiatieven, de pilot die we in Noord-Nederland gaan uitvoeren van de Baby Groente Tas, is al eerder een pilot geweest in Purmerend, begeleid door JOGG en VU-hoogleraar Voeding en Gezondheid, Jaap Seidell. Het leek ons een goede zaak als Jaap Seidell ook bij onze activiteiten betrokken wilde zijn. Hij stemde in, wat ertoe heeft geleid dat we de al in 2018 voorgenomen Raad van Advies nu daadwerkelijk hebben opgezet. Diverse mensen met kennis en ervaring op terreinen gerelateerd aan onze doelstelling en activiteiten hebben inmiddels toegezegd ons gevraagd of gevraagd te willen adviseren.

Afgelopen jaren is de bewustwording gegroeid dat gezonde voeding essentieel is voor de versterking van ons immuunsysteem en daarmee dus een belangrijk onderdeel van gezondheidspreventie. De beste resultaten worden bereikt als kinderen gezond (op)gevoed worden, dus aandacht aan de voedingspatronen van kinderen besteden is essentieel. Toen de stichting Kind en Voeding op 14 april 2011 werd opgericht, liepen we dus al vooruit op kennis die nu meer algemeen verspreid is, maar nog te weinig wordt geïmplementeerd. O.a. de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Voeding schreef al aan het eind van datzelfde jaar aanbevelingen die onze doelstelling: "het bewustmaken van ouders en kinderen van het gebruik van natuurlijke voeding als basis voor een goede gezondheid" ten volle ondersteunden.

Daarnaast komt er de laatste jaren steeds meer kennis over het microbiom, het geheel van bacteriën, virussen en schimmels in ons lijf dat een belangrijke rol speelt in ons metabolisme. In feite dus de schakel tussen voedsel en gezondheid. We zullen hieraan in het komende jaar ook de nodige aandacht besteden.

Wij hopen dat mede door het werk van stichting Kind en Voeding de komende jaren nog veel meer aandacht komt voor échte voeding en dat (onnatuurlijk) bewerkte voeding weer uitzondering wordt. Daarnaast blijven we de komende jaren een bijdrage leveren aan de ambitie om voeding weer in het basisonderwijs te integreren.

Baby Groente Tas

Zoals hierboven al aangegeven zal dit jaar ook gestart worden met de Baby Groente Tas. Ouders van Baby's tussen 4 en 6 maanden kunnen 8 weken lang gratis wekelijks een tas met groentes krijgen, een staafmixer en bakjes voor koelkast resp. diepvries, zodat de baby's kunnen wennen aan de smaak van groente op een daarvoor essentiële leeftijd. Het eerste proefproject in het Noorden zal starten in Marum (gemeente Westerkwartier). De gemeente Westerkwartier subsidieert het in het kader van het Lokale Preventieakkoord.

"Van de grond tot de mond"

De voorlichting van stichting Kind en Voeding is steeds meer gericht op ervaren: ervaren hoe het voelt om met je handen in de grond te woelen, hoe het is om zaadjes in de grond te stoppen, of dat nu in een potje is of in de volle grond. Ervaren hoe het is om een plantje uit het zaadje te zien komen, ervaren hoe het is om het plantje te zien groeien en ervaren hoe het uiteindelijk gegeten kan worden. Dat maakt dat kinderen weer vertrouwd raken met écht eten, zodat ze zich bewust zijn waar het eten vandaan komt en wat er moet gebeuren op het uiteindelijk op tafel te krijgen. Tevens kunnen zij beter kiezen voor gezond (en duurzaam).

"Van de mond tot de kont"

De gezondheid blijkt steeds meer een relatie te hebben met het darmmicrobiom, het geheel van micro-organismen in ons maag-darmstelsel. De symbiose van de verschillende soorten organismen levert wederzijds voordeel op als we zorgen dat met name de voor ons goede bacteriën worden gestimuleerd. De samenstelling van ons voedsel speelt daarbij een belangrijke rol.

STICHTING KIND EN VOEDING

Regionale aandacht

Ook de aandacht voor voedsel uit de regio groeit. De term 'korte keten' wordt steeds meer gehoord. Ook Kind en Voeding richt zich meer op de specifieke mogelijkheden van de keten. Door het steeds meer werken met regiocoördinatoren, die overigens zelf ook nog voorlichting geven, wordt veel meer ingespeeld op de regionale en lokale behoeften en mogelijkheden. Dit jaar zullen we de regionaal gerichte aanpak verder uitrollen, omdat het tot positieve resultaten heeft geleid waar dit al wordt toegepast. Het doel is om in elke regio een regiocoördinator te hebben, die tevens samenwerkt met de regionale vertegenwoordigers van overheidsorganisaties als JLE (Jong Leren Eten) en JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst).

Oké-vignet

Overigens blijken niet alleen de kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang maar ook steeds meer restaurants belangstelling te hebben voor het Oké-vignet, dat aangeeft dat op die plaats gezonde, natuurlijke voeding de noige aandacht krijgt. Verscheidene restaurants hebben er al een verworven. Dat betekent dat die restaurants de keuze voor een gezond kindermenu op de kaart hebben gezet.

Elk kwartaal vindt inmiddels overleg plaats met het Voedingscentrum, JOGG, JLE en diverse GGD's over de mogelijkheden om meer restaurants te betrekken bij het aanbieden van gezonde maaltijden, waarbij het Oké-vignet ons de beste wijze van aantonen lijkt.

Leerbedrijf

Stichting Kind en Voeding is ook erkend als leerbedrijf door het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven. Dat betekent dat we nu ook mbo-studenten kunnen opleiden in de beroepspraktijk. De eerste studenten hebben inmiddels hun afstudeerstage bij ons gedaan en zijn daarmee afgestudeerd. Deze studenten zijn van de nieuwe opleiding van Terra: Food, Life & Innovation.

De speerpunten voor 2023 zijn:

1. Meer samenwerking zoeken met gelijkgestemde organisaties.
2. Nog meer initiatieven nemen om scholen en kinderdagverblijven te enthousiasmeren voor voorlichting over gezonde voeding via regionale coördinatoren.
3. Het vinden van fondsen en sponsors die ons een financiële duw in de rug kunnen geven.
4. Meer kijken naar duurzaamheid in relatie met voeding.
5. Meer restaurants betrekken bij onze doelstelling, eventueel gezamenlijk met andere organisaties.
6. Nagaan hoe we meer de beleving van kinderen en hun (groot)ouders en begeleiders kunnen prikkelen om de voedselvaardigheden te stimuleren.
7. Combinaties zoeken met bewegen, In Groningen draait al een programma samen met Sport050. Gezocht wordt in hoeverre dit verder kan uitrollen.
8. Via de Baby Groente Tas worden kinderen op nog jongere leeftijd smaakbewust gemaakt. Meerdere gemeentes hebben al aangegeven dit ook te willen uitrollen. Dat wordt wel een nieuw belangrijk spoor voor de stichting.

Namens het bestuur,

Ko Henneman,
voorzitter stichting Kind en Voeding

STICHTING KIND EN VOEDING

1. Visie, doelstelling en doelgroep

Stichting Kind en Voeding wil door middel van voorlichting ouders c.q. verzorgers en kinderen zo veel mogelijk bewust maken van de meerwaarde van het eten van eerlijke, onbewerkte voeding en wil helpen verkeerde eetgewoonten uit te bannen door speciale op het kind afgestemde voorlichtingsprogramma's en coaching.

Kinderen verdienen de allerbeste voeding en dat is voeding die rechtstreeks van het land komt en op natuurlijke wijze is geteeld. Anders gezegd: onbewerkte voeding zonder extra suiker, zout en ongezonde vetten.

Veel kinderen, die nu problemen hebben met hun gezondheid kunnen verbetering in de algehele gezondheid ervaren als ze overstappen op gezonde voeding. Dit heeft ook een positief effect op de (kosten van) de gezondheidszorg omdat goed gevoede kinderen zich prettiger en vitaler voelen.

Stichting Kind en Voeding bepleit dat onbewerkte voeding weer gewoon wordt en dat kinderen een harmonische en gezonde groei doormaken, lichamelijk én geestelijk (alle aspecten zijn onderdeel van een integraal geheel). Ieder kind heeft recht op passende voeding. Het krijgt op die manier de essentiële voedingsstoffen binnen, die nodig zijn tijdens de groei en ontwikkeling. Hierdoor kan het kind zijn eigenheid maximaal ontplooiën.

Alle kinderen van Nederland vormen onze primaire doelgroep. Daarbij spreken we ook de ouders c.q. verzorgers, grootouders en leerkrachten van scholen aan. Zij vormen de secundaire doelgroep. De secundaire doelgroep is uiteindelijk verantwoordelijk voor gezonde voedingskeuzes van het kind. Het is van belang beide groepen evenveel prioriteit te geven en in samenhang te benaderen, omdat dit de hoogste slaagkans biedt.

De doelstellingen:

- Bewustmaken van (groot)ouders/verzorgers, leerkrachten en kinderen van het belang van natuurlijke voeding.
- Kennis doorgeven over de oorsprong van voeding (*van grond tot mond*) mede ter bewustwording van verduurzaming van de voedselketen.
- Opname van het vak voedseducatie in het lespakket van het basisonderwijs.
- Bevorderen dat het aantal gezonde en vitale kinderen toeneemt.
- Kostenbesparing in de gezondheidszorg.

2. Missie, ambitie en werkwijze

De missie van de stichting Kind en Voeding kan als volgt worden samengevat:

- Bewustwording vergroten van het belang van eerlijke, natuurlijke voeding voor de gezondheid van alle Nederlanders en in het bijzonder van kinderen.
- Betrouwbare informatie (netwerk, lesmateriaal, nieuwsbrief) samenstellen en verstrekken over de verbetering van de kwaliteit van leven bij kinderen als ze meer natuurlijke, eerlijke voeding eten.
- Beleidsmakers ervan bewust maken dat de gezondheidszorg zich preventief met deze aspecten dient bezig te houden.

In 2023 zal de stichting weer een groot aantal leuke praktijkgerichte gastlessen geven aan kinderen op basisscholen, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, bibliotheken, speeltuinen, sportclubs en zelfs middelbare scholen.

STICHTING KIND EN VOEDING

Voorts zijn er informatiebijeenkomsten gepland, (kook)workshops, winkelsafari's, boerderijbezoeken, winkelvoorlichtingsbijeenkomsten voor (groot)ouders, verzorgers en leerkrachten.

Het is onze ambitie dit jaar het aantal gastlessen, informatiebijeenkomsten, (kook)workshops, winkelvoorlichtingsbijeenkomsten en andere activiteiten met 20% te doen toenemen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bestuur

Stichting Kind en Voeding kent een onbezoldigd bestuur. Het bestaat uit een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en twee algemeen bestuursleden, waarvan één de regiocoördinatoren vertegenwoordigt en de andere als procesbegeleider de veranderende rol van de regiocoördinatoren begeleidt. De regiocoördinatoren krijgen steeds meer een eigen verantwoordelijkheid voor de uitvoering, waardoor het bestuur meer op afstand kan komen te staan. In samenwerking met de voorlichters wordt het beleid in de praktijk uitgezet.

3. Kernactiviteiten

Stichting Kind en Voeding wil haar doelstelling bereiken door het geven van voorlichting aan (groot)ouders en verzorgers, leerkrachten en kinderen. Dit gebeurt vooral door het geven van gastlessen en workshops op basisscholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Het uitdragen van het gedachtegoed van de stichting gebeurt door bij de stichting aangesloten voorlichters. Dit is een landelijk netwerk van diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichtsconsulenten. Op dit moment werken we met ongeveer zestig voorlichters. Zij verzorgen gastlessen, workshops, boerderijbezoeken, winkelsafari's voor basisschoolkinderen, voorlichting (preventie) aan ouders/verzorgers en leerkrachten op scholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Daarnaast begeleiden de diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichtsconsulenten kinderen individueel of in kleine groepjes bij het leren maken van gezonde voedingskeuzes.

De diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichtsconsulenten werken met materiaal van de stichting zodat overall een eenduidig beleid wordt gevoerd. Daartoe krijgen deze professionals voor de start van hun werkzaamheden voor de stichting een intakegesprek om na te gaan of er voldoende basis is, of dat er eerst een training gevolgd moet worden op bepaalde onderdelen. Daarna worden periodieke vervolgt trainingen aanbevolen. Normaal gesproken is er jaarlijks voor alle aangesloten voorlichters een netwerkbijeenkomst met als doel onder meer het bevorderen van onderlinge kennismaking, kennisuitwisseling en het delen van praktijkervaringen.

De diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichtsconsulenten doen het werk vanuit hun eigen praktijk in hun eigen werkgebied. Stichting Kind en Voeding begeleidt de voorlichters en ondersteunt hen met lesmateriaal. De stichting draagt zorg voor de kwaliteit van de voorlichting en de gastlessen.

In 2023 zal meer nog dan in het afgelopen jaar mogelijk is geweest de nadruk liggen op het organiseren van regionale bijeenkomsten voor en door voorlichters. In de regio's Noord-Nederland (Groningen, Friesland en Drenthe), Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland is al de nodige, positieve ervaring hiermee opgedaan (vanwege de coronapandemie vooral online). Er blijkt bij de voorlichters toenemende behoefte te bestaan om ook in de eigen regio over een mogelijkheid tot kennisuitwisseling en scholing te beschikken.

In een aantal regio's wordt inmiddels al intensief samengewerkt met medewerkers van programma's als Jong Leren Eten, JOGG en GGD. De samenwerking van de stichting Kind en Voeding met relevante organisaties op dit terrein zal ook het komend jaar verder worden uitgebreid. Landelijk wordt tevens overleg gevoerd met vernoemde organisaties en het Voedingscentrum over het meer betrekken van restaurants bij het bereiken van onze doelstelling door o.a. te wijzen op de mogelijkheden van het Oké-vignet.

STICHTING KIND EN VOEDING

Oké-vignet

Stichting Kind en Voeding geeft een Oké-vignet uit aan scholen en kinderdagverblijven die aandacht besteden aan gezonde voeding. Daarnaast dienen zij een gezond 'tussendoortjesbeleid' te hanteren.

Overigens worden in grote lijnen de adviezen van de Gezondheidsraad gevolgd zoals deze ook door het Voedingscentrum worden vertaald en gehanteerd.

Behalve dat we ons richten op kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang zullen we er steeds meer voor zorgen dat restaurants kindvriendelijke, gezonde maaltijden op de menukaart hebben staan. Zij komen dan ook in aanmerking voor het Oké-vignet. De ervaring laat zien dat het uitreiken van een Oké-vignet tot een heus evenement kan uitgroeien voor de betrokken school of het betrokken restaurant en allen die daarbij betrokken zijn.

Er is inmiddels overleg met diverse organisaties en gemeenten vanuit de overtuiging dat samenwerking een toegevoegde waarde kan hebben. Dit op basis was de goede resultaten met gemeentes, gemeentelijke organisaties (zoals GGD's en sportcoaches), restaurants, supermarkten en HBO's en MBO's, maar ook met JLE, JOGG en IVN.

Wereldvoedseldag

Sinds 2017 participeren veel voorlichters in evenementen (bijv. 'smaakparcours') ter gelegenheid van de viering van Wereldvoedseldag. In 2019 heeft dit tot veel belangstelling geleid van gemeentes, provincies en pers. In 2020 moest vanwege de coronamaatregelen het meeste worden afgezegd, maar voorlichters waren bijvoorbeeld wel betrokken bij de inauguratie van de Voedsel Jongerenraad en de gezonde lunch voor 200 kinderen van het Timmerdorp Groningen.

Dit jaar zal in samenwerking met stichting de Nieuwe Leefstijl en de organisatie van de Dutch Food Week er ook weer de nodige aandacht aan worden besteed. De regiocoördinatoren zullen dat in de diverse regio's nadrukkelijk een regionaal gezicht geven.

4. Voorlichtingsmateriaal en -activiteiten

Het volgende informatiedragers zijn beschikbaar voor de voorlichtings- en instructieactiviteiten:

- Powerpoint-presentaties.
- Draaiboeken gastlessen digitaal/schriftelijk.
- Formats supermarktsafari en boerderijbezoeken.
- Voorbeelden van proefproducten en –hapjes.
- Individueel aanbod vanuit de eigen praktijk van de voorlichters.
- Kookworkshops.
- 'Foodzoekers' workshops
- Websites van de stichting Kind en Voeding en van de individuele voorlichters.
- Artikelen over Kind en Voeding
- Social media, als LinkedIn, Facebook, Instagram en Twitter
- Oké-vignet.

STICHTING KIND EN VOEDING

5. Netwerk, samenwerking en communicatie/PR

Landelijke, regionale en lokale samenwerking is van groot belang om de voorlichtingsactiviteiten met succes te kunnen organiseren en effect te laten sorteren.

Het bestuur neemt het voortouw op het nationale terrein. De regiocoördinatoren regelen dat met de voorlichters in de regio en lokaal .

Om meer invloed te verwerven wordt gezocht naar samenwerking met gelijkgestemde organisaties. Belangrijk speerpunt is het lobbyen bij de overheid en andere bepalende organisaties om voedingslessen structureel op te nemen in het lessenpakket van het basisonderwijs.

Stichting Kind en Voeding doet mee aan landelijke programma's als 'Alles is Gezondheid...'. Ook is de stichting lid van het Platform Kinderarmoede. Landelijk gezien groeit nog 1 op de 9 kinderen op in armoede en gaat vaak zonder ontbijt naar school. In meerdere regio's en grotere plaatsen is dit 1 op 6 of zelfs 1 op 5. Schrikbarend hoog voor een land als Nederland. Kind en Voeding werkt in dit kader (maar ook breder) intensief samen met o.a. de Missing Chapter Foundation.

Met onder meer de volgende organisaties wordt contact onderhouden (niet uitputtend):

- IVN
- GGD's (diverse in de regio's)
- Jong Leren Eten (landelijke en regionale vertegenwoordigers/makelaars)
- JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst)
- Programma Alles is Gezondheid (partner sinds 12 maart 2015)
- Alliantie Kinderarmoede
- Voedingscentrum
- Foodwatch
- Netwerk Voedselonderwijs

Het bestuur zal inzetten op het verdiepen van lopende veelbelovende contacten en samenwerking zoeken met mogelijke nieuwe partners. Speerpunt is het vinden van preferente partners waarmee een zeer intensieve samenwerkingsrelatie wordt ontwikkeld.

Inmiddels is met stichting de Nieuwe Leefstijl een dergelijke relatie opgezet, welke verder uitgebouwd zal worden. Uitwisseling van bestuursleden tussen beide organisaties garandeert dat gezamenlijk belang wordt (h)erkend en versterkende activiteiten worden ontwikkeld.

Door de samenwerking met stichting de Nieuwe Leefstijl wordt ook nadrukkelijker aangesloten bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (de SDG's, Sustainable Development Goals), waarbij o.a. gestreefd wordt naar een gezondere wereld in 2030, waar stichting Kind en Voeding zich van nature bij verbonden voelt.

Belangrijkste strategische speerpunten zijn enerzijds het succesvol benutten van de combinatie (natuurlijke) voedingseducatie en natuureducatie en anderzijds de promotie van voeding als basisvak in het onderwijs (basisscholen, pabo's). Het komt tegemoet aan de focus op de relatie van voeding met duurzaamheid en gezondheid. Dat laatste gekoppeld aan de benadering 'Positieve Gezondheid', zoals door dr. Machteld Huber is ontwikkeld.

Om meer bekendheid te geven aan de doelstelling van de stichting wordt publiciteit gezocht via tijdschriften en andere media, die ouders en kinderen als doelgroep hebben. Deze publiciteit wordt ook inhoud gegeven via de website en nieuwsbrief van de stichting. Een belangrijk moment is iedere keer de uitreiking van een Oké-vignet waarvoor steeds de relevante media en anderen worden uitgenodigd.

De website van de stichting wordt voorzien van interessante blogs, nieuws over voorlichting en voorlichters.

Daarnaast wordt regelmatig op Facebook het netwerk geïnformeerd over de diverse activiteiten.

STICHTING KIND EN VOEDING

6. Financieel beleid, fondswerving en begroting

Stichting Kind en Voeding is afhankelijk van fondsen en giften. Daarnaast betalen de aangesloten voorlichters jaarlijks een kleine bijdrage aan de stichting voor vermelding op de website en het gebruik van het voorlichtingsmateriaal en de gastlessen.

Donateurs

Stichting Kind en Voeding staat open voor donateurs zowel zakelijk als privé. Een donateur betaalt een bijdrage per jaar. Donateurs krijgen korting op het bijwonen van thema-avonden en op kooklessen.

De stichting geeft één keer per kwartaal een digitale nieuwsbrief uit.

Stichting Kind en Voeding beschikt sinds 2013 over de ANBI-status.

Werving van fondsen en sponsors

Om de stichting te kunnen laten voortbestaan en uit te bouwen is er structureel geld nodig.

De stichting kan in de toekomst geen vrijwilligersorganisatie blijven omdat het werk dat verzet moet worden te veel tijd en energie vraagt van vrijwilligers. Om het voortbestaan te garanderen zijn daarom fondsen nodig voor de exploitatie van kantoorruimte, kantoorinventaris, salaris medewerkers, up-to-date houden lesmateriaal, ontwikkelen nieuwe projecten. De voorlichters krijgen nu wel een vergoeding voor de gastlessen en lezingen.

Vooralsnog zal kantoorruimte gebruikt worden bij één van de bestuurders.

Er is geld nodig voor de dagelijkse werkzaamheden, het ontwikkelen en drukken van foldermateriaal, het ontwikkelen van projecten en het updaten van de website. Hiervoor wil de stichting producenten en bedrijven van eerlijke voeding aanschrijven om een financiële bijdrage te leveren aan het bestaan van de stichting. Bedrijven die eerlijke voeding produceren en/of verkopen, kunnen dan in de nieuwsbrief en op de website adverteren.

Het bestuur zal alle mogelijkheden aangrijpen om de financiële grondslag van de Stichting te versterken door het werven van donateurs, fondsen, sponsors en overige financieringsbronnen.

Inmiddels is wel – samen met de Alliantie Kinderarmoede – geadverteerd in “*Schenken en Nalaten aan Goede Doelen*”, een glossy magazine dat o.a. bij notarissen ligt.

Tevens zal worden geprobeerd meer projecten op te zetten met partnerorganisaties en/of gemeentes om tot langere samenwerkingsrelaties te komen, die eventueel gesubsidieerd kunnen worden.